Η θέση της Κύπρου στους ανταγωνισμούς και το Κυπριακό (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Γενάρη του 2017 στην ηλεκτρονική σελίδα της Αγκάρρας.

Περιεχόμενο

Γενάρη, 2017

Η θέση της Κύπρου στους ανταγωνισμούς και το Κυπριακό

Η κατανόηση της θέσης της Κύπρου στο περιφερειακό γεωπολιτικό σκάκι έχει ουσιώδη σημασία για την καλύτερη εκτίμηση των εξελίξεων στο κυπριακό, θέση την οποία προσπαθεί να αναλύσει εν συντομία το παρόν κείμενο χωρίς να ισχυρίζεται ότι εξαντλεί το ζήτημα.

Η θέση και η πιθανή μελλοντική θέση της Κύπρου οδηγεί τους στόχους και τις βλέψεις του ισχυρότερου κομματιού της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης και τους τυχοδιωκτισμούς της, που εκδηλώνονται εντός των ορίων που ο ευρω-ατλαντικός άξονας δυνάμεων (ΝΑΤΟ-ΕΕ, χωρίς να λείπουν οι διαφορές και εντός) σχεδιάζει για τον ρόλο της Κύπρου στα ευρύτερα σχέδια του για την Μέση Ανατολή.

Το μεγαλύτερο λοιπόν κομμάτι της ντόπιας άρχουσας τάξης, που εκπροσωπείται κυρίως από το ΔΗΣΥ, δεν έχει κρύψει καθόλου τους γενικότερους του στόχους και βλέψεις. Αυτοί εστιάζονται στην αναβάθμιση του γεωστρατηγικού ρόλου της Κύπρου, στην περιβόητη ανάδειξη της ως ενεργειακού και οικονομικού κόμβου της ευρύτερης Μέσης Ανατολής και Αν. Μεσογείου και πιο συγκεκριμένα την μετατροπή της Κύπρου σε προπύργιο του ευρω-ατλαντικού άξονα. **Πιο εύγλωττα δεν θα μπορούσε να το θέσει ο ίδιος ο Υπ. Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο οποίος επανελειμμένα έχει εκφράσει τον στόχο για μετατροπή της Κύπρου σε "προκεχωρημένο φυλάκιο της Δύσης":**

<<Ο Ι. Κασουλίδης τονίζει ότι ήλθε η ώρα να δοκιμαστεί στην πράξη ο γεωστρατηγικός ρόλος της Κύπρου ως «προκεχωρημένο φυλάκιο» της ΕΕ και της Δύσης στην ανατολική Μεσόγειο.>>

Η βλέψη αυτή εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο ισχυροποίησης της κυριαρχίας της "Δύσης" στην περιοχή, ιδιαίτερα όσον αφορά τον ενεργειακό έλεγχο. ΝΑΤΟ-ΕΕ επιδιώκουν την απεξάρτηση από την Ρωσία ως τον βασικό παροχέα-κόμβο ενέργειας προς την Ευρώπη και η σχέση Κύπρου-Τουρκίας επιτελεί σημαντικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια, ειδικά μετά τα εμπόδια που συνάντησε το ΝΑΤΟ στην διάλυση της Συρίας. Οι ανάγκες για όσο το δυνατόν κερδοφόρα ανάκαμψη από την οικονομική κρίση, η αποτροπή της ενίσχυσης της δύναμης της Κίνας και της Ρωσίας και ταυτόχρονα η διατήρηση της κυριαρχίας είναι τα στρατηγικά συμφέροντα των ΗΠΑ που τους ωθουν στους ανταγωνισμούς για έλεγχο της ευρύτερης περιοχής της Μέσης Ανατολής. Οι ΗΠΑ επιδιώκουν την διευθέτηση του ζητήματος (και σαν μέσο απομάκρυνσης της Ρωσίας [1] η οποία είχε χρησιμοποιήσει

την Κύπρο και σαν βάση ανεφοδιασμού) και το ΝΑΤΟ στο γενικότερο πλαίσιο των ανταγωνισμών ρίχνει μεγάλο βάρος στις κοινές ασκήσεις και στα ζητήματα της Ανατ. Μεσογείου. **Είναι συχνά εκφρασμένη θέση σε διεθνείς παράγοντες καθώς και αμερικανικά think tanks ότι η κατάσταση του κυπριακού είναι ένα πρόβλημα στον συντονισμό ΝΑΤΟ-ΕΕ (μιας και η Τουρκία είναι στο ΝΑΤΟ) αλλά και ένα εμπόδιο στην καλύτερη αποτελεσματικότητα του ΝΑΤΟ στην περιοχή καθώς περιπλέκει την κατάσταση.** Ας μην ξεχνάμε ότι Ελλάδα, Τουρκία, Βρετανία οι οποίες συζητούν σαν εγγυήτριες δυνάμεις το κυπριακό είναι όλες μέλη του ΝΑΤΟ. Η αμφιταλάντευση της Τουρκίας το τελευταίο διάστημα και η προσέγγιση με Ρωσία προκαλεί τριβές στην σύγκλιση των συμφερόντων.

Οι θέσεις του τουρκικού κράτους για την Κύπρο είναι ενταγμένες στη γενικότερη στρατηγική του που επιχειρεί να διασφαλίσει την επέκταση και την εδραίωση της δράσης του στην ευρύτερη περιοχή και κρίνει την παρουσία του στο νησί ως στρατηγικό πλεονέκτημα. Αντίστοιχα, το ελληνικό κράτος επιχειρεί την αξιοποίηση καταστάσεων για τη διαπραγμάτευση της θέσης του στον ευρωατλαντικό άξονα[2]. Η Κύπρος έχει σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη των στρατηγικών ισορροπιών της Ανατολικής Μεσογείου, των Βαλκανίων, της Βόρειας Αφρικής και σε αυτό προστίθεται και ο ορυκτός θαλάσσιος πλούτος της. Η Γερμανία επέδειξε προθυμία στην ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ για να αποκτήσει στρατηγικό προβάδισμα στο νότιο άξονα, όπου μειονεκτεί έναντι των ΗΠΑ. Μέσω της Κύπρου η ΕΕ μετέχει πλέον άμεσα στα θέματα της Μέσης Ανατολής. (Περισσότερα για Ελλάδα-Τουρκία και τις επιδιώξεις στο εκτενές άρθρο για τον ενεργειακό πόλεμο στην Ανατ. Μεσόγειο.)

Το διακύβευμα λοιπόν στην Γενεύη για τους άμεσους ή έμμεσους συμμετέχοντες (ε/κ – τ/κ αστικές τάξεις, Τουρκία, Ελλάδα, Βρετανία, ΕΕ, ΝΑΤΟ-ΗΠΑ) είναι το ποιος γεωπολιτικός παίκτης θα αυξήσει την επιρροή του στην Ανατ. Μεσόγειο και ποιος καλύτερα θα εξυπηρετήσει αυτό τον ρόλο και όχι η επιβολή της ειρήνης και ένα όραμα προόδου των λαών (αν οι κυνίκοι πουν ότι αυτό είναι προφανώς εις γνώσην τους τότε ομολογούν ότι πουλάνε φούμαρα στο λαό).

Για τους ισχυρούς, η επιτυχή συμβολή μιας λύσης στους σχεδιασμούς τους είναι το μέτρο που θα κρίνει την επιτυχία της, όχι η ειρηνικότητα και η βιωσιμότητα της. Η διαπάλη για ενεργειακή, και όχι μόνο, κυριαρχία στην περιοχή δεν είναι το κλειδί για την λύση του κυπριακού αλλά αντίθετα, το κυπριακό είναι ένα από το κλειδιά για την διευθέτηση του ποιος, και με ποιο τρόπο, θα έχει το πάνω χέρι στην περιοχή.

Το πρωταρχικό κριτήριο για αυτούς που εμπλέκονται στις διαπραγματεύσεις (και αυτό περιλαμβάνει και τις ντόπιες αστικες τάξεις) δεν είναι αν η πιθανή λύση θα εξυπηρετεί την ειρήνη και την πρόοδο, αλλά αν η νέα κατάσταση και η όποια ειρήνη θα εξυπηρετούν τα συμφέροντα τους. Αν δεν τα εξυπηρετούν τότε δεν θα υπάρχει δισταγμός στην κατάλυση τους ή στην επιβολή της μη βιωσιμότητα τους. Δεν θα υποτάξουν τα συμφέροντα τους σε μια προσπάθεια ειρηνικής και βιώσιμης λύσης, αλλά η ειρήνη και η βιωσιμότητα στο κυπριακό υποτάσσεται στους γενικότερους στόχους αυτών των ιμπεριαλιστικών διαμαχών. . Οποιαδήποτε ανάλυση δεν κρίνει με βάση συναισθηματικά κριτήρια και φιλελεύθερα ευχολόγια, δεν μπορεί να αρνηθεί ότι οι ”διεθνείς σχέσεις” κυριαρχούνται από αυτή την διάσταση.

Ομως, για αυτή την προσπάθεια διευθέτησης (όπως την ονομάζουν πλέον) των ανταγωνισμών, δεν θα απαιτείται ειρήνη και σταθερότητα που θα επωφελήσει έτσι και το λαό; Αυτό είναι ένα σύνηθες επιχειρήμα. **Σε μια γεωπολιτική εκδοχή του γνωστού νεοφιλελεύθερου trickle down economics, παρουσιάζεται η ιδέα ότι αφού αυτοί που είναι ψηλά θα τα βρούνε, τότε δεν**

μπορεί παρά αυτή η "συνεύρεση" να κατρακυλήσει προς τα κάτω και να πάρει και κάτι ο λαός από ειρήνη και συνεργασία. Βεβαία, αυτή η πιθανότητα δεν αποκλείεται. Αλλά μια νηφάλια ανάγνωση της κατάστασης στην περιοχή τα τελευταία χρόνια μας δείχνει ότι για να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα που διαπραγματεύονται λύση δεν αποτελεί προυπόθεση η βιωσίμοτητα της, παρά το marketing τους.

Μένει να αποδειχτεί ότι ειρήνη, βιωσιμότητα, σταθερότητα αποτελούν στοιχεία που συμβαδίζουν απόλυτα με την ανάδειξη ενός τόπου σε κόμβο έκφρασης της όξυνσης των ιμπεριαλιστικών/γεωπολιτικών αντιθέσεων. Αντίθετα, η ρευστότητα και η αστάθεια αποτέλουν βασικα στοιχεία που προωθούνται και ευνοούν την επιβολή αυτών των επιδιώξεων όπως βλέπουμε στην γύρω περιοχή. Ειρήνη, σταθερότητα και ασφάλεια είναι στοιχεία τα οποία καταρρακώθηκαν πλήρως σε όποιο άλλο χώρο εκτυλίχθηκε ένα επεισόδιο αυτής της διαμάχης: Συρία, Ουκρανία, Βαλκάνια, Λιβύη, Κουρδικό, Παλαιστινιακό, Ιράκ, Τουρκία (βλ. πραξικόπημα κτλ). Ένα "δημιουργικό χάος" που προωθήθηκε πολύ στον Αραβικό κόσμο τα τελευταία χρόνια (ήδη κάποιοι μιλούν για "Κυπριακή Άνοιξη"). Το κυπριακό δεν είναι παζλ, αλλά ένα κομμάτι του παζλ πλάι στις προαναφερθείσες χώρες. [3]

Η σύγκριση που κάνουν αρκετοί της Κύπρου με την Ελβετία ή το Βέλγιο είναι το λιγότερο άστοχη, μιας και δεν βρισκόμαστε στην κεντρική Ευρώπη αλλά στην Ανατ. Μεσόγειο, η οποία σήμερα είναι για τους παγκόσμιους γεωπολιτικούς ανταγωνισμούς ότι ήταν τα Βαλκάνια τις προηγούμενες δεκαετίες.

Όπως γράφαμε σε ένα περσινό κείμενο (πριν καν οξυνθεί η κατάσταση μέσα στην Τουρκία με τις επιθέσεις και το πραξικόπημα) <<Η Τουρκία [με την ταραχώδη κατάσταση] βιώνει της συνέπειες αυτής ακριβώς της ανάπτυξης και της αναβάθμισης της στην γεωπολιτική πυραμίδα>>. Παρομοίως **« η επιθυμία για την Ελλάδα, ή την Κύπρο, να καταστούν ''κόμβοι'',''περιφερειακές δυνάμεις'', ''περιφερειακοί παίκτες'', είναι η επιθυμία να επανέλθει η βαρβαρότητα του πολέμου, των εθνικιστικών συγκρούσεων και οι καταστάσεις αστάθειας, είναι ο απεμπολισμός της ειρήνης και της σταθερότητας σαν δυνατότητας. Αυτό υπάρχει πίσω από την καπιταλιστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση του ρόλου κάθε χώρας.»**

Ζητούμενο για τον λαό είναι να μην καταστεί η Κύπρος κόμβος έκφρασης και επιχειρησιακό θέατρο αυτής της γενικότερης διαμάχης. Εκ των πραγμάτων αυτό δεν μπορεί παρά να φέρει σε αντίθεση τον λαό με την αστική του τάξη, δηλωμένη πρόθεση της οποίας είναι να γίνει η Κύπρος "προκεχωρημένο φυλάκιο της Δύσης" (η εξέλιξη μιας σύγκρουσης/πολέμου τι τύχη άραγε επιφυλάσσει σε ένα προκεχωρημένο φυλάκιο;). Η στήριξη λοιπόν αυτής της κυρίαρχης αστικής τάξης σαν δήθεν προοδευτικής, είναι στήριξη σε αυτή την επιδίωξη της. Η άρχουσα τάξη της Κύπρου είναι ενταγμένη και διαπλεκόμενη με τον ευρω-ατλαντικό άξονα (κυρίως ΕΕ), προσπαθεί να εξυπηρετήσει τα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα των πατρόνων της (μαζί και τα δικά της ωφέλη που προσδοκεί σε ναυτιλία, τουρισμό, χρηματοπιστωτικό καθώς και την μονιμοποίηση των Μνημονίων βλ. και εδώ) και δεν μπορεί να παρουσιάζεται σαν προοδευτική απέναντι στον εθνικισμό, αφού η ίδια εναλλάσεται πότε σαν κοσμοπολίτικη και πότε σαν εθνικο-πατριωτική, ανάλογα με το τι εξυπηρετεί καλύτερα τις βλέψεις της. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν έχει το Plan B της σε περίπτωση διαφορετικών εξελίξεων μιας και η ΕΕ σίγουρα έχει.

Οι εξελίξεις υπογραμμίζουν τη σημασία της οργάνωσης και προετοιμασίας για ταξικά ανεξάρτητη δράση προστασίας της ειρήνης και των συμφερόντων του λαού, ανεξαρτήτως επιτυχούς ή μη επιτυχούς κατάληξης των συνομιλιών. **Τα αδιέξοδα στις διαπραγματεύσεις δημιουργούνται επειδή τα συγκρουόμενα συμφέροντα και γεωπολιτικές αντιθέσεις της ευρύτερης**

περιοχής, τα οποία η υπό συζήτηση λύση προσπαθεί να συναινέσει και να χωρέσει εντός της, είναι πολλά και σε όξυνση και όχι επειδή τα αρνητικά tweet χαλάνε το κλίμα. Οι αιτίες των αδιεξόδων να αναζητηθούν σε αυτούς που συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις. Αυτοτελή οργάνωση του λαού, Ε/κ και Τ/κ, όχι σαν χειροκροτητής αλλά σαν παράγοντας που χαράσσει πολιτική είναι ο μόνος δρόμος που θα ξεπεράσει τα αδιέξοδα της κυρίαρχης πολιτικής. Όπως βλέπουμε από τις παγκόσμιες εξελίξεις, η λογική του μικρότερου κακού και της επιλογής του πιο ευκολοπροσιτού δρόμου οδηγεί από το ένα αδιέξοδο στο άλλο.

---

[1] «Politico*: A peace deal would ease tensions between the European Union and Turkey, open the way to formal cooperation between the EU and NATO (blocked because Turkey and Cyprus don't officially recognize each other), give Turkey a new source of natural gas imports and hand Brussels a diplomatic success story after a series of blows last year. None of those advance Russia's interests.*»

[2] *Οι θέσεις της Τουρκίας για την Κύπρο είναι ενταγμένες στη γενικότερη στρατηγική της που επιχειρεί να διασφαλίσει την επέκταση και την εδραίωση της δράσης του τουρκικού κεφαλαίου στην ευρύτερη περιοχή και η ίδια παίζει σημαντικό ρόλο για τη διατήρηση της διαμάχης ανάμεσα στο σουνιτικό και στο σιιτικό ισλαμικό ρεύμα που προωθεί ο ευρω-ατλαντικός άξονας. Η Τουρκία για να γίνει μια πραγματική περιφερειακή δύναμη είναι υποχρεωμένη να αυξήσει την επιρροή της στις θαλάσσιες αρτηρίες που εκτείνονται από το Αιγαίο ως την Αδριατική και από το Σουέζ ως την Ερυθρά Θάλασσα. Η Ελλάδα επιχειρεί την αξιοποίηση καταστάσεων για τη διαπραγμάτευση της θέσης της στον ευρωατλαντικό άξονα, που έχει πληγεί το τελευταίο διάστημα από τη δυσμενή μεταβολή της θέσης του ελληνικού καπιταλισμού, και για αυτό και προσφέρει τις Ενοπλες Δυνάμεις της, βάσεις και υποδομές για την υλοποίηση ΝΑΤΟικών σχεδιασμών.*

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Αγκάρρα (Ομάδα), Ηλεκτρονικά Άρθρα, Κυπριακό Πρόβλημα, Δεκαετία 2010-2019, 2017, Απροσδιόριστη Τοποθεσία

From:
https://www.movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://www.movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:agkarra:cyprus_position

Last update: **2025/07/15 13:46**